

ผลการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้น สารสนเทศ สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏเทพสตรี

วันที่รับบทความ	29/11/2559
วันแก้ไขบทความ	28/02/2560
วันที่ตอบรับบทความ	05/07/2560

ปกเกศ จุลสุคนธ์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการสืบค้นสารสนเทศรายวิชาวัตกรรมการและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาหลังการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และเปรียบเทียบทักษะการสืบค้นสารสนเทศรายวิชาวัตกรรมการและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาก่อนและหลังการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาวัตกรรมการและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 56 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินทักษะการสืบค้นสารสนเทศ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการสืบค้นสารสนเทศ ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย ก่อนเรียนภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 เมื่อได้มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ รายวิชาวัตกรรมการและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาแล้วพบว่าทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาคณะครุศาสตร์หลังเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ซึ่งคะแนนทักษะการสืบค้นสารสนเทศ เฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : เครือข่ายสังคมออนไลน์ ทักษะการสืบค้นสารสนเทศ นักศึกษาคณะครุศาสตร์

¹ อาจารย์สาขาวิชาวัตกรรมการและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
e-mail : Poggade@gmail.com

The Impact of Using Online Social Network to Improve Information Retrieval Skill of Students in Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University

Received	29/11/2559
Revised	28/02/2560
Accepted	05/07/2560

Poggade Chulasukhont¹

Abstract

This research aimed to study the information retrieval skill of teacher students and compare the skill before and after using online social network. The 56 samples were selected using random sampling from 3rd year undergraduate students majoring in Early Childhood Education, who registered in the Innovation and Technology in Education course in the 1st semester of academic year 2015. The research instruments were lesson plan and evaluation form of information retrieval skill. The data were analyzed by using the percentage, mean (x), standard deviation (S.D.) and T-Test. The results showed that the information retrieval skill of teacher students before using online social network was at a low level (Mean = 2.47). Meanwhile, after using online social network, it was found that their information retrieval skill was at a high level (Mean = 4.21), which was significantly higher than before at .05 level

Keywords : online social network, information retrieval skill, teacher students

¹ Lecturer, Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University
e-mail : Poggade@gmail.com

บทนำ

กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะ พ.ศ. 2554-2563 ของประเทศไทย หรือ ICT 2020 ได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์การพัฒนา ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาทุนมนุษย์ที่มีความสามารถในการสร้างสรรค์และใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มีวิจรรณญาณและรู้เท่าทัน โดยมีเป้าหมายให้บุคลากรในแต่ละสายงานมีความรู้และทักษะการใช้งานไอซีทีและการรอบรู้สารสนเทศ (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2554, หน้า 22) ซึ่งสอดคล้องกับสมรรถนะหลัก (Core Competency) ของครู ในสมรรถนะที่ 3 คือ การพัฒนาตนเอง (Self-Development) เกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้า ทหาความรู้ ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 5) ซึ่งนักศึกษาคูที่จะทำงานในสายวิชาชีพครูในอนาคตควรมีการวางรากฐานทักษะความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

ดังนั้นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศเป็นสิ่งแรกที่สามารถช่วยขยายขีดความสามารถในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งทางด้านเนื้อหา ข้อความ รูปภาพ ได้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อให้ได้รับข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือ และเป็นปัจจุบัน โดยทักษะดังกล่าวสามารถเชื่อมโยงต่อยอดไปยังรายวิชาอื่นและเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบัน วิธีการแสวงหาความรู้ และการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เปลี่ยนรูปแบบไปจากเดิมภายในห้องเรียนเป็นการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเครือข่ายสังคมออนไลน์ ที่มีบทบาทในสังคมปัจจุบันโดยเฉพาะ นักศึกษาคูเนื่องจากเป็นช่องทางที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารหรือแบ่งปันความรู้ได้สะดวกสอดคล้องกับสถิติของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ประเภทเฟซบุ๊ก ในประเทศไทยจากการสำรวจโดยเว็บไซต์ Zocialinc เมื่อ พ.ศ. 2558 พบว่า ประเทศไทยมีประชากร facebook มากเป็นอันดับ 3 ของอาเซียน จำนวน 35 ล้านบัญชี (Rising up! Thailand Social Media Growth in ACE, 2015)

ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าการนำเครือข่ายสังคมออนไลน์เข้ามามีส่วนช่วยในการสนับสนุนนักศึกษาให้เกิดการพัฒนาตนเองในด้านการทักษะการสืบค้นสารสนเทศ จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจ เนื่องจากสามารถเข้าถึงผู้เรียนทุกคนได้สะดวก รวดเร็ว เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตและการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้เรียน ทำให้สามารถรับทราบข้อมูล แสดงออกทางความคิดเห็น แบ่งปันเนื้อหาความรู้ที่ตนเองสนใจและเป็นประโยชน์แก่เพื่อนร่วมชั้นเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ รายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา หลังการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการสืบค้นสารสนเทศ รายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาก่อนและหลังการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย สาขาวิชาพลศึกษา และสาขาวิชาดนตรีศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 129 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 56 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1) แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาจำนวน 8 แผน 24 ชั่วโมง

2) แบบประเมินทักษะการสืบค้นสารสนเทศ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 2.1) การกำหนดขอบข่ายและแหล่งสารสนเทศที่ต้องการสืบค้น 2.2) วางแผนและเลือกใช้เครื่องมือในการสืบค้นสารสนเทศ 2.3) การระบุลักษณะของสารสนเทศและการเข้าถึงสิ่งที่ต้องการสืบค้น 2.4) การเปรียบเทียบและประเมินความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ 2.5) การเรียบเรียงประยุกต์ใช้และอ้างอิงสารสนเทศ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการสืบค้นสารสนเทศ แล้วออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ซึ่งผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องของแผนการสอนกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00

ขั้นตอนที่ 2 ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันชี้แจง ทำความเข้าใจลักษณะของการเรียนด้วยการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ ร่วมกันอภิปรายถึงสิ่งที่ต้องร่วมกันปฏิบัติ ผลที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน สิ่งที่ตนเองจะได้รับหลังจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 3 สร้างข้อกำหนดในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ร่วมกัน กติกาเบื้องต้น ภารกิจที่ต้องร่วมกันแบ่งปันข้อมูล ความรู้ และร่วมกันสะท้อนความคิด ถึงผลที่จะเกิดขึ้นในการปฏิบัติกิจกรรมโดยผู้เรียนต้องบันทึกขั้นตอนในการสืบค้นสารสนเทศ และผลจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการสนับสนุนการเรียนรู้ การสืบค้นข้อมูล ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหาของผู้เรียนในการปฏิบัติกิจกรรมลงในแบบบันทึกกิจกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ มีประเด็นเนื้อหา ดังนี้ 1) แหล่งในการสืบค้นสารสนเทศบนเครือข่ายที่น่าเชื่อถือ เช่น การระบุเว็บไซต์ในการช่วยค้นหาสารสนเทศ

(Search engine) การยกตัวอย่างแหล่งการสืบค้นสารสนเทศทางวิชาการจากสถาบันการศึกษา หลักการคัดกรองข้อมูลที่น่าเชื่อถือจากเว็บไซต์อื่น ๆ 2) การวางแผนเพื่อสืบค้นสารสนเทศ เช่น การระบุขั้นตอนแผนการดำเนินการสืบค้นสารสนเทศ การระบุคำสืบค้นสารสนเทศ การระบุแหล่งที่จะใช้ในการสืบค้นสารสนเทศ 3) การสืบค้นสารสนเทศประเภทไฟล์เอกสาร เช่น การระบุลักษณะสกุลของไฟล์เอกสารที่ตนต้องการ การระบุแหล่งสืบค้นไฟล์เอกสารในลักษณะของงานวิจัยทางการศึกษา และบทความวิชาการ การอธิบายผลที่ได้จากการสืบค้นไฟล์เอกสาร วิธีการแบ่งปันไฟล์เอกสารกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน 4) การสืบค้นสารสนเทศประเภทไฟล์ภาพ เช่น การระบุลักษณะสกุลของไฟล์ภาพที่ตนต้องการ การระบุแหล่งสืบค้นไฟล์ภาพที่ไม่ผิดลิขสิทธิ์ การอธิบายผลที่ได้จากการสืบค้นไฟล์ภาพ วิธีการแบ่งปันไฟล์ภาพกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน 5) การสืบค้นสารสนเทศประเภทไฟล์วีดิทัศน์ เช่น การระบุลักษณะของหัวข้อเรื่องไฟล์วีดิทัศน์ ขั้นตอนการสืบค้นไฟล์วีดิทัศน์ ภาษาต่างประเทศ การอธิบายผลที่ได้จากการสืบค้นไฟล์วีดิทัศน์ วิธีการแบ่งปันไฟล์วีดิทัศน์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน 6) การสะท้อนความคิดผลจากการสืบค้นสารสนเทศ เช่น การพบปัญหาและอุปสรรค และแนวทางแก้ไขในการสืบค้นสารสนเทศ ประโยชน์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ

ขั้นตอนที่ 4 ติดตามการบันทึกกิจกรรมในแต่ละหัวข้อ ของทักษะการสืบค้นสารสนเทศที่ได้รับมอบหมายจากเพื่อนในชั้นเรียน และช่วยกันอภิปรายว่ามีความถูกต้อง หรือน่าเชื่อถือได้เพียงใด เพื่อนในชั้นเรียนนำเสนอวิธีการในการสืบค้น รวมถึงแหล่งข้อมูลที่น่าสนใจและแตกต่างจากเพื่อน โดยใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้

ขั้นตอนที่ 5 เมื่อการเรียนการสอนเสร็จสิ้นให้ผู้เรียนประเมินทักษะการสืบค้นสารสนเทศจากแบบประเมินทักษะการสืบค้นสารสนเทศ โดยแบบประเมินดังกล่าวผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 3 ท่าน มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากมีค่าเท่ากับ 4.17

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ รายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบทักษะการสืบค้นสารสนเทศก่อนและหลังเรียนรายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ โดยใช้ค่าสถิติการทดสอบที

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ รายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา หลังการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ พบว่าในภาพรวมผู้เรียนมีทักษะการสืบค้นสารสนเทศในระดับมาก ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ รายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา หลังการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์

รายการ ทักษะการสืบค้นสารสนเทศ	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่มีระดับทักษะการสืบค้นสารสนเทศ							
	ระดับมากที่สุด		ระดับมาก		ระดับปานกลาง		น้อย	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ด้านที่ 1 การกำหนดขอบข่ายและแหล่งสารสนเทศที่ต้องการสืบค้น	16	28.57	31	55.36	9	16.07	-	-
ด้านที่ 2 วางแผนและเลือกใช้เครื่องมือในการสืบค้นสารสนเทศ	12	21.43	37	66.07	7	12.50	-	-
ด้านที่ 3 การระบุลักษณะของสารสนเทศและการเข้าถึงสิ่งที่ต้องการสืบค้น	21	37.50	17	30.36	18	32.18	-	-
ด้านที่ 4 การเปรียบเทียบและประเมินความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ	23	41.07	26	46.43	7	12.50	-	-
ด้านที่ 5 การเรียบเรียงประยุกต์ใช้และอ้างอิงสารสนเทศ	21	37.50	26	46.43	8	14.29	1	1.79
ค่าเฉลี่ยในภาพรวม	18	32.14	31	55.36	7	12.50	-	-

จากตารางที่ 1 พบว่าจำนวนและร้อยละของผู้เรียนตามระดับความสามารถด้านทักษะการสืบค้นสารสนเทศ รายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา จากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีทักษะสืบค้นสารสนเทศในระดับมากมีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 55.36 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ 4 การเปรียบเทียบและประเมินความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ ผู้เรียนจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 41.07 มีทักษะการสืบค้นสารสนเทศในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านที่ 3 การระบุลักษณะของสารสนเทศและการเข้าถึงสิ่งที่ต้องการสืบค้น และด้านที่ 5 การเรียบเรียงประยุกต์ใช้และอ้างอิงสารสนเทศ ผู้เรียนจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 มีทักษะการสืบค้นสารสนเทศในระดับมากที่สุด และอันดับที่สาม คือ ด้านที่ 1 การกำหนดขอบข่ายและแหล่งสารสนเทศที่ต้องการสืบค้น ผู้เรียนจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 มีทักษะการสืบค้นสารสนเทศในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการสืบค้นสารสนเทศก่อนและหลังเรียนรายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา จากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ พบว่าทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย ก่อนเรียนภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 เมื่อใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ รายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาแล้วพบว่าพัฒนาทักษะ

การสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย หลังเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการสืบค้นสารสนเทศก่อนและหลังเรียนรายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา จากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านและภาพรวม

รายการ ทักษะการสืบค้นสารสนเทศ	ก่อนการใช้		หลังการใช้		t	P
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
ด้านที่ 1 การกำหนดขอบข่ายและแหล่งสารสนเทศที่ต้องการสืบค้น	2.58	0.79	4.24	0.57	23.76	0.00*
ด้านที่ 2 การวางแผนและเลือกใช้เครื่องมือในการสืบค้นสารสนเทศ	2.34	0.79	4.18	0.55	15.21	0.00*
ด้านที่ 3 การระบุลักษณะของสารสนเทศและการเข้าถึงสิ่งที่ต้องการสืบค้น	2.54	0.67	4.09	0.70	22.38	0.00*
ด้านที่ 4 การเปรียบเทียบและประเมินความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ	2.45	0.75	4.29	0.62	28.49	0.00*
ด้านที่ 5 การเรียงเรียงประยุกต์ใช้และอ้างอิงสารสนเทศ	2.43	0.94	4.21	0.66	23.94	0.00*
เฉลี่ยรวม	2.47	0.66	4.21	0.60	33.75	0.00*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะการสืบค้นสารสนเทศก่อนและหลังเรียนรายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา จากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย ก่อนเรียนภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 เมื่อได้มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศรายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาแล้วพบว่าพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย หลังเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนรายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา จากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศสำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ รายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา หลังการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ พบว่าผู้เรียนทุกคนในภาพรวมมีทักษะการสืบค้นสารสนเทศในระดับปานกลางขึ้นไป เนื่องมาจากการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเข้าถึง และสามารถบันทึกข้อมูลด้วยตนเองจากแบบบันทึกกิจกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศทั้งทางด้านแหล่งการสืบค้นสารสนเทศที่น่าเชื่อถือ การวางแผนเพื่อสืบค้นสารสนเทศ ลักษณะของการสืบค้นสารสนเทศประเภทไฟล์เอกสาร ไฟล์ภาพ ไฟล์วีดิทัศน์ รวมไปถึงการสะท้อนความคิดจากการสืบค้นสารสนเทศ ทำให้ผู้เรียนแต่ละบุคคลมีความกล้าแสดงความคิดเห็นสอดคล้องกับ Foster (2004, pp. 234-235) ที่กล่าวว่าอิทธิพลทางเครือข่ายสังคมที่มีความปรารถนาดีต่อกันระหว่างบุคคล การให้กำลังใจกันในเชิงบวกจะช่วยสร้างวินัยให้กับสมาชิกในการทำงานร่วมกันและแบ่งปันข้อมูลทางการสืบค้นสารสนเทศ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ford and Staples (2010, pp. 406-408) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้แบบรวมและแบบแบ่งส่วน จากการวิจัยพบว่าความไว้วางใจระหว่างบุคคลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับเจตนาในการแบ่งปันความรู้ทั้งสองแบบ จากกระบวนการทั้งหมดจึงนำไปสู่ผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดทักษะการสืบค้นสารสนเทศได้ดียิ่งขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการสืบค้นสารสนเทศก่อนและหลังเรียนรายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา จากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ พบว่าทักษะการสืบค้นสารสนเทศ ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย ก่อนเรียนภาพรวมในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 เมื่อได้มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ รายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาแล้วพบว่าทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย หลังเรียนภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนรู้ที่ผ่านมาของผู้เรียนยังไม่ได้มีวิธีการชี้แนะหรือได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการสืบค้นสารสนเทศอย่างถูกต้อง และเป็นระบบตามขั้นตอน ในการวิจัยครั้งนี้กระบวนการพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศนั้นเริ่มต้นด้วยการชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนทราบและเข้าใจถึงเป้าหมายของกิจกรรม และก่อนการสืบค้นสารสนเทศมีการวางแผนการดำเนินการล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับงานวิจัยของนางเยาว์ อุทุมพร (2556, หน้า 18-20) ที่ทำการศึกษาวิจัยเรื่องกระบวนการพัฒนาทักษะการสืบค้นข้อมูลและตั้งเจตนาวิจัยของนักศึกษา สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ที่ได้มีการวางแผนจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีการสร้างองค์ความรู้พัฒนาทักษะการสืบค้นเกิดการเรียนรู้อย่างมีขั้นตอนและต่อเนื่อง และผู้เรียนกำหนดคำสืบค้นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ตนเองต้องการค้นหา รวมถึงการทำกิจกรรมในเครือข่ายสังคมออนไลน์ร่วมกันซึ่งในปัจจุบันเครือข่าย

สังคมออนไลน์เข้ามามีบทบาทในการใช้ชีวิตประจำวันของผู้เรียนทั้งด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนสอดคล้องกับการศึกษาพฤติกรรมสื่อสารทางสังคมของผู้เรียนเพื่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์สำหรับการศึกษาของต้องการ แก้วเฉลิมทอง และชวน จันทวาลย์ (2555, หน้า 53-55) ซึ่งได้ทำการวิจัยกับนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 กองวิศวกรรมโยธา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จำนวน 21 คน จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างทุกคนคิดเป็นร้อยละ 100 มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ Facebook ในการติดต่อสื่อสารระหว่างเพื่อนผู้เรียน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้เลือกช่องทางในการติดต่อสื่อสารเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภท Facebook เช่นกันเพื่อติดต่อสื่อสารและใช้นำเสนอความรู้จากการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียน รวมถึงกระบวนการแบ่งปันความรู้ในเครือข่ายสังคมออนไลน์ สอดคล้องกับวิธีการแบ่งปันความคิดตามที่วิจารณ์ พานิช (2547, หน้า 8) กล่าวว่าหนึ่งในวิธีการแบ่งปันความรู้คือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรม “ชุมชนนักปฏิบัติ” โดยเป็นชุมชนที่สนใจเรื่องเดียวกันหรือปัญหาเดียวกัน นอกจากนี้รวมถึงการลงมือปฏิบัติจริง การร่วมอภิปรายและสะท้อนความคิดร่วมกัน ซึ่งเป็นการช่วยให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างบุคคลมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ อาจใช้กระบวนการอื่นนอกเหนือจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น การใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หรือการสอนแบบอื่น ๆ เพื่อพัฒนาทักษะดังกล่าว
2. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมจากแหล่งการเรียนรู้บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทอื่น ๆ
3. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนในด้านอื่นนอกเหนือจากการสืบค้นสารสนเทศ

บรรณานุกรม

- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2554). **กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554-2563 ของประเทศไทย ICT 2020**. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- ต้องการ แก้วเฉลิมทอง และชวน จันทวาลย์. (2555). การศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารทางสังคมของผู้เรียนเพื่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์สำหรับการศึกษา. **เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ วิศวกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 10 “วิศวกรรมเพื่อประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” The 10Th International and National Conference on Engineering Education “Engineering Education for ASEAN Economic Community”**. (หน้า 53-55). เพชรบุรี : สภาคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ แห่งประเทศไทยสมัยที่ 34 ณ โรงแรมดุสิตธานี หัวหิน, 9-11 พฤษภาคม 2555.
- นงเยาว์ อุทุมพร. (2556) กระบวนการพัฒนาทักษะการสืบค้นข้อมูลและตั้งโจทย์วิจัย ของนักศึกษา สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี** 7 (1), หน้า 11-22.
- วิจารณ์ พานิช. (2547). การจัดการความรู้กับการบริหารราชการแนวใหม่. **เอกสารประกอบการบรรยายพิเศษ ในการประชุมกรมการจังหวัดนครศรีธรรมราช**. (หน้า 8). นครศรีธรรมราช : สถาบันส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อสังคม (สคส.) ณ ห้องประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, 29 มกราคม 2547.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **คู่มือการประเมินสมรรถนะครู**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- Foster, Allen. (2004). A Nonlinear Model of Information-Seeking Behavior. **JOURNAL OF THE AMERICAN SOCIETY FOR INFORMATION SCIENCE AND TECHNOLOGY**, 55(3), pp. 228–237.
- Ford, D.P., & Steples, S. (2010). Are full and partial knowledge sharing the same?. **Journal of knowledge Management**. 14(3), pp. 394-409.
- Rising up! Thailand Social Media Growth in ACE. (2015). ค้นเมื่อ 1 กันยายน 2558, จาก http://thothsocial.com/facebook_population_2015/